

Przedmiotowe ocenianie - język polski klasy 4-6

Przedstawione poniżej *Przedmiotowe ocenianie z języka polskiego dla klas IV–VI* jest opracowane na podstawie programów wykorzystywanych do nauczania języka polskiego w klasach 4 – 6: „*Jutro pójdę w świat*” *WSiP*, „*Oglądam świat*” *GWO*. Jest wersją funkcjonującego od wielu lat i sprawdzającego się w odczuciu autorów w praktyce oceniania kryterialnego. Ujęto w nim wszystkie zapisy, jakie w tego typu dokumencie powinny się znaleźć.

Zasady ogólne

1. Umiejętności oceniane na lekcjach języka polskiego

Na lekcjach języka polskiego ocenie podlega:
- mówienie (opowiadania ustne – twórcze i odtwórcze)
- czytanie: <ul style="list-style-type: none">- głośne i wyraziste z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa- ciche ze zrozumieniem
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie)
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi
- znajomość treści lektur obowiązkowych
- znajomość wybranych zagadnień z nauki o języku
- inne (recytacja, rysunkowe konkretyzacje utworów literackich, wykonanie określonych projektów, realizacja zadań w grupie)

2. Sposób oceniania poszczególnych umiejętności

Umiejętność:	Sposób oceniania:
- mówienie	- kryteria oceny opowiadania ustnego
- czytanie: <ul style="list-style-type: none">- głośne i wyraziste z uwzględnieniem zasad kultury żywego słowa- ciche ze zrozumieniem	- kryteria oceny czytania głośnego - według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie)	- kryteria oceny pisemnych prac klasowych i domowych (ćwiczenia redakcyjne)
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi	- zasady oceniania dyktand
- znajomość treści lektur obowiązkowych	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny [podawane po każdym sprawdzianie]
- znajomość wybranych zagadnień z nauki	- według liczby uzyskanych punktów przeliczanych na oceny

o języku	[podawane po każdym sprawdzianie]
- recytacja	- kryteria oceny recytacji
- rysunkowe konkretyzacje utworów literackich	- kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów
- realizacja określonych projektów	- kryteria podawane po realizacji projektu, uwzględniające zasady ustalone przed jego realizacją
- ocena realizacji zadań w grupie	- kryteria oceny współpracy w grupie

3. Skala ocen

- celujący (6)
- bardzo dobry (5)
- dobry (4)
- dostateczny (3)
- dopuszczający (2)
- niedostateczny (1)

4. „Plusy” (+) i „minusy” (–)

Uczniowie otrzymują także „plusy” i „minusy”.

„Minus” uczeń może otrzymać za:

- brak zadania domowego
- brak podręczników, zeszytu
- nieprzyniesienie potrzebnych materiałów
- słabe, złe wywiązanie się z zadań wykonywanych w grupie
- braki, niekompletność (tematów, notatek, zadań domowych) zeszytu przedmiotowego.

Czwarty brak odnotowany zostaje jako ocena niedostateczna. „Minusy” nauczyciel odnotowuje w zeszycie przedmiotowym ucznia oraz dzienniku lekcyjnym jako „np”.

„Plus” uczeń może otrzymać za:

- nieskomplikowane, krótkie zadania domowe
- przyniesienie dodatkowych materiałów wykorzystanych podczas lekcji
- dobre wywiązanie się z zadań realizowanych w grupie
- kompletność zeszytu przedmiotowego.

Trzy „plusy” równa się ocenie bardzo dobrej.

„Plusy” nauczyciel odnotowuje w zeszycie przedmiotowym ucznia.

5. Ilość uzyskiwanych ocen w semestrze za poszczególne umiejętności

Przyjmuje się minimalną ilość uzyskanych przez ucznia w ciągu jednego semestru ocen za poniższe umiejętności:

- mówienie – 2 stopnie
- czytanie głośne – 2 stopnie
- czytanie ciche ze zrozumieniem – 3 stopnie
- pisanie, redagowanie określonych form wypowiedzi (w domu i w klasie) – po 3 stopnie, w sumie 6
- posługiwanie się poznanymi zasadami ortograficznymi (dyktanda) – 3 stopnie.

6. Informowanie uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach, postępach w nauce

- Uczniowie na ostatniej stronie zeszytu rysują tabelę, w której nauczyciel odnotowuje otrzymywane stopnie- data, ocena, za co uczeń uzyskał ocenę i podpis. Nauczyciel podpisuje oceny i sprawdza, czy rodzice także na bieżąco dokonują podpisów.
- Omówione i poprawione prace pisane przez uczniów w klasie pozostają w pracowni polonistycznej w teczce klasy. Wcześniej zostają podpisane przez rodziców, opiekunów. Uczniowie i rodzice po wcześniejszym umówieniu się z nauczycielem mają prawo wglądu do teczek i dodatkowych uzasadnień do poszczególnych ocen. Prace przechowywane są do 31 sierpnia danego roku szkolnego.
- Nauczyciel informuje pisemnie rodziców (prawnych opiekunów) o zagrożeniu oceną niedostateczną w klasyfikacji śródrocznej lub końcoworocznej na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
- Nauczyciel informuje pisemnie rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej ocenie śródrocznej i końcoworocznej (z wyłączeniem oceny niedostatecznej) na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.

7. Sposoby poprawy ocen cząstkowych oraz śródrocznych i końcowo rocznych.

Uczeń może poprawić cząstkowe oceny niedostateczne uzyskane za:

- mówienie (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej)
- czytanie głośne (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej)
- dyktando (przepisuje bezbłędnie dyktando poprawione przez nauczyciela; do dziennika wpisywana jest ocena dopuszczająca)
- recytację (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej)
- sprawdziany z nauki o języku (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej)
- rysunkowe konkretyzacje utworów (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej)
- realizację określonych projektów (ocena jest wpisywana do dziennika obok wpisanej wcześniej oceny niedostatecznej).

Nie poprawia się ocen uzyskanych za:

- ciche czytanie ze zrozumieniem

- redagowanie określonych form wypowiedzi
- sprawdziany ze znajomości treści lektur.

Uczeń może uzyskać pozytywne (lepsze) oceny przy okazji kolejnego czytania ze zrozumieniem, redagowania określonej formy wypowiedzi czy sprawdzianu ze znajomości treści lektury.

Uczeń pracuje na ocenę śródroczną i końcoworoczną przez cały semestr (rok). Nie ma możliwości poprawiania („zdawania”) na ocenę wyższą przed końcem semestru czy roku. Jeżeli uczeń nie zgadza się z wystawioną oceną, może zdawać egzamin komisyjny zgodnie z trybem ustalonym w Wewnętrzny Szkolnym Ocenianiu.

8. Nadrabianie braków wynikających z przyczyn losowych

Jeżeli uczeń przez dłuższy czas nie chodzi do szkoły z przyczyn losowych, jest zobowiązany do nadrobienia we własnym zakresie braków wynikających z absencji. W tym celu, po powrocie do szkoły, kontaktuje się z nauczycielem przedmiotu, który dokładnie określa, w jaki sposób i w jakim terminie uczeń powinien nadrobić zaległości.

9. Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych i stwierdzoną dysleksją rozwojową.

- W stosunku do uczniów z dostosowaniem wymagań edukacyjnych (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) ogólnie stosowane są następujące ułatwienia:
 - uczniowie mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (dotyczy to sprawdzianów cichego czytania ze zrozumieniem, sprawdzianów ze znajomości treści lektur obowiązkowych, sprawdzianów ze znajomości wybranych zagadnień z nauki o języku)
 - większa tolerancja błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych przy ocenianiu ćwiczeń redakcyjnych
 - uczniowie mają możliwość poprawy dyktanda na ocenę dopuszczającą (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela).
- Przy ocenie ćwiczeń redakcyjnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją rozwojową (stwierdzona i zapisana w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) nie bierze się pod uwagę poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej, a odpowiednio – komunikatywność wypowiedzi i czytelność zapisu z pominięciem zaburzeń strony graficznej pisma. Ponadto dyktanda uczniowie poprawiają „do skutku” (bezbłędne przepisanie tekstu dyktanda z uwzględnieniem poprawek nanoszonych przez nauczyciela).
- Ponadto nauczyciel uwzględnia przy ocenianiu uczniów indywidualne wytyczne zapisane w poszczególnych opiniach (np. wolne tempo pracy – więcej czasu na sprawdzianach).

Kryteria oceny opowiadania ustnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wypowiedź (opowiadanie) wiąże się z zadaniem tematem	1p.
II	Rozwinięcie wypowiedzi w ramach określonej koncepcji ucznia	0–2p.
III	Spójność i logiczne uporządkowanie wypowiedzi	1p.
IV	Płynność opowiadania [właściwe tempo mówienia]	1p.
V	Wyraźne mówienie [uczeń jest dostatecznie słyszany i rozumiany]	1p.
VI	Przestrzeganie poprawności językowej [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
VII	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji opowiadania; zaciekawia, potęguje napięcie itp.]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 8 - 7 p. → bardzo dobry, 5 - 6 p. → 5 p. → dobry, 4 p. → dostateczny, 3 p. → dopuszczający, 0 p.–2 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny czytania głośnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Płynność czytania (opanowanie tekstu) [do dwóch błędów (nieznaczne „przekręcenia”) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, częste poprawianie przez nauczyciela, wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0–2p.
II	Właściwe tempo czytania [dostosowane do sytuacji ukazanej w tekście, przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]	1p.
III	Wyraźne czytanie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	1p.
IV	Wyraziste czytanie – interpretacja tekstu [uczeń dostosowuje sposób czytania do sytuacji ukazanej w tekście; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]	0–2p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 6 p. → celujący, 5 p. → bardzo dobry, 4 p. → dobry, 3 p. → dostateczny, 2 p. → dopuszczający, 1 p. → niedostateczna

Kryteria oceny dialogu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Rozmowa dotyczy podanego tematu	1p.
II	Rozwinięcie dialogu w ramach określonego tematu	0–2p.
III	Logiczne powiązanie ze sobą poszczególnych wypowiedzi	1p.
IV	Rozmowa stanowi spójną, zamkniętą całość [ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie]	1p.
V	Poprawnie zapisany dialog [każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą]	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1–2 estetyczne skreślenia]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 10 p. [bez żadnego błędu] → celujący,
9 → bardzo dobry, 8 p. → dobry, 6 p. → dostateczny, 5 – 4 p. → dopuszczający, 0 p.– 3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny dziennika [zapis w ciągu siedmiu dni]

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Stosowanie narracji pierwszoosobowej	1p.
II	Zapisy poprzedzone datą	1p.
III	Relacjonowanie (aktualnych) spraw i zdarzeń z perspektywy własnej lub bohatera literackiego	1p.
IV	Zamieszczenie informacji o przemyśleniach, uczuciach narratora	1p.
V	Zapiski ułożone w sposób chronologiczny	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalny 2 błąd]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 2 błąd]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 3 błąd]	1p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1p.

[Jeśli zapiski ograniczają się tylko do 3–4 zdań z każdego dnia, punkty przyznaje się tylko za kryteria od I do V.
Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. → bardzo dobry, 8 - 7 p. → dobry, 6 - 5 p. → dostateczny, 4 p.
→ dopuszczający, 0 p. – 3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny instrukcji

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu [Podanie dokładnych poleceń dotyczących: - sposobu wykonania czegoś (lub) - obsługi jakiegoś urządzenia (lub) - postępowania w określonych okolicznościach.]	1p.
II	Zachowanie logicznego układu podawanych kolejno poleceń	1p.
III	Rzeczowość i komunikatywność [pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy]	1p.
IV	Konsekwencja użytych form czasowników [uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej]	1p.
V	Przejrzysty układ graficzny [np. zapis w punktach, czytelne akapity]	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. → bardzo dobry, 8 - 7 p. → dobry, 6 - 5 p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p. – 3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny kartki pocztowej wraz z adresem

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Poprawne zaadresowanie kartki [Umieszczenie we właściwych miejscach <u>niezbędnych</u> elementów adresu: - imię (inicjał) i nazwisko - ulica z numerem domu - kod pocztowy i nazwa miejscowości z siedzibą poczty.]	1p.
II	Bezpośredni lub pośredni zwrot do adresata oraz podpisanie kartki przez nadawcę	1p.
III	Realizacja podanego tematu	0–2p.
IV	Dobór słownictwa dostosowany do osoby adresata oraz wyrażonej treści	1p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria V i VII.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. → bardzo dobry, 8 - 7 p. → dobry, 6 - 5p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny

Kryteria oceny kartki z pamiętnika

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Stosowanie narracji pierwszoosobowej	1p.
II	Zapis poprzedzony datą.	1p.
III	Opowiadanie o zdarzeniach z pewnego dystansu czasowego.	1p.
IV	Wyraźnie zaznaczone stanowisko autora wobec przedstawionych zdarzeń (przemyślenia, nazwanie uczuć, zamieszczenie komentarzy)	1p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 8 p. → celujący, 7 p. → bardzo dobry, 6 p. → dobry, 5 p. - 4 p. → dostateczny, 3 p. → dopuszczający, 0 p.-2 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny listu oficjalnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	1p.
II	Zwięzłość, rzeczowość	1p.
III	Obecność elementów charakterystycznych dla listu [miejsowość, data, nagłówek, podpis]	1p.
IV	Odpowiedni układ graficzny [właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy]	1p.
V	Odpowiednia kompozycja [przedstawienie się, sformułowanie celu, uzasadnienie prośby (propozycji), zakończenie w grzeczny sposób]	1p.
VI	Obecność zwrotów do adresata [2 – 3 poza nagłówkiem]	1p.
VII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
X	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 10 p. [bez żadnego błędu] → celujący, 10 p. → bardzo dobry, 9 - 8 p. → dobry 7 - 6 p. → dostateczny, 5 – 4 p. → dopuszczający, 0 p.- 3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny listu prywatnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	1p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2p.
III	Obecność elementów charakterystycznych dla listu [miejscowość, data, nagłówek, podpis]	1p.
IV	Odpowiedni układ graficzny [właściwe rozmieszczenie charakterystycznych elementów, akapity, odstępy, marginesy]	1p.
V	Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji [wstęp, rozwinięcie, zakończenie]	1p.
VI	Obecność zwrotów do adresata [2 – 3 poza nagłówkiem]	1p.
VII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
X	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VII, VIII, IX przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium 2 – 1 punkt.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VII i IX.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 11 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

11 – 10 p. → bardzo dobry, 9 - 8 p. → dobry, 7 – 6 p. → dostateczny, 5 – 4 p. → dopuszczający, 0 p.– 3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny ogłoszenia/zawiadomienia

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zredagowanie wypowiedzi nastawionej na podanie informacji o czymś, zwracającej uwagę na coś	1p.
II	Uwzględnienie niezbędnych elementów (np. terminu, miejsca, celu, ewentualnych dodatkowych uwag na temat sprawy, nadawcy)	0–2p.
III	Zwiężłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi	1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 2 błędy]	1p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd; przy ogłoszeniu o rozbudowanej treści i zawiadomieniu – dopuszczalne 3 błędy]	1p.
VII	Właściwy układ graficzny [nagłówek, treść, podpis; przejrzystość zapisu]	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. → bardzo dobry, 8 - 7 p. → dobry, 6 - 5p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny opisu dzieła sztuki (obrazu)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Opisywanie tego, co zostało przedstawione na obrazie [punktu nie przyznajemy, jeżeli dominuje forma opowiadania]	1p.
II	Wyodrębnienie i nazwanie elementów przedstawionych na obrazie [niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od rodzaju reprodukcji]	1p.
III	Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor, materiał) przy opisie dostrzeżonych na obrazie elementów	1p.
IV	Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: <i>na pierwszym planie, w tle...</i>) sytuującego w przestrzeni obrazu opisywane elementy	1p.
V	Zamieszczenie oceny obrazu (własne wrażenia lub refleksje na temat obrazu)	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

9 - 8 p. → bardzo dobry, 7 – 6 p. → dobry, 5 p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny opisu krajobrazu

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Opisywanie tego, co przedstawia krajobraz [punktu nie przyznajemy, jeżeli dominuje forma opowiadania]	1p.
II	Wyodrębnienie i nazwanie elementów krajobrazu [niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od tematu opisu]	1p.
III	Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor) przy opisywaniu elementów krajobrazu	1p.
IV	Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: <i>tuż za, dalej, bliżej, z lewej strony...</i>) sytuującego w przestrzeni opisywane elementy	1p.
V	Zamieszczenie oceny krajobrazu (własne wrażenia lub refleksje)	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

9 p. → bardzo dobry, 8 – 7 p. → dobry, 6 - 5 p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczna

Kryteria oceny opisu postaci literackiej i rzeczywistej

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Obecność podstawowych elementów:	
	1. przedstawienie postaci	1p.
	2. opis wyglądu zewnętrznego	1p.
	3. nazwanie cech [nauczyciel każdorazowo określa minimalną ilość]	1p.
	4. uzasadnienie podanych cech [nauczyciel każdorazowo określa minimalną ilość]	1p.
	5. ocena własna [zakończenie, podsumowanie]	1p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2p.
III	Spójność i logiczne uporządkowanie opisu	1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
VII	Estetyka zapisu i uwzględnienie odpowiedniej ilości akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium IV, V, VI przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium 2 – 1 punkt.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria IV i VI.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 12 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

12 p. → bardzo dobry, 11 - 10 p. → dobry, 9 – 8 – 7 p. → dostateczny, 6 – 5 p. → dopuszczający, 0 p. – 4 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny opisu przedmiotu *

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wyodrębnienie i nazwanie elementów (części składowych) przedmiotu [niezbędne minimum ustala każdorazowo nauczyciel w zależności od opisywanego przedmiotu]	1p.
II	Stosowanie różnorodnych przymiotników (określających, np. kształt, wielkość, kolor, materiał) przy opisywaniu elementów przedmiotu	1p.
III	Stosowanie słownictwa (sformułowania typu: <i>na górze, z tyłu, pod spodem, bliżej, z lewej strony...</i>) sytuującego względem siebie opisywane elementy przedmiotu	1p.
IV	Ujęcie opisu w schemat trójdzielności wypowiedzi	1p.
V	Sformułowanie własnych wrażeń, refleksji dotyczących opisanego przedmiotu	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

*Kryteria nie powinny być stosowane do opisów nieskomplikowanych przedmiotów.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

9 p. - 8 p. → bardzo dobry, → 7 p. - 6 p. → dobry, → 5 p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny

Kryteria oceny opowiadania odtwórczego
(napisanego na podstawie utworu literackiego)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Ujęcie najważniejszych składników treści [nauczyciel określa każdorazowo dla konkretnego utworu]	1p.
II	Opowiadanie treści swoimi słowami [Dopuszczalne są nieliczne zaczerpnięcia z tekstu pojedynczych wyrazów lub zwrotów.]	1p.
III	Przedstawienie przyczynowo – skutkowego toku wydarzeń	1p.
IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń]	1p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: wprowadzenie do wydarzeń, opis ich przebiegu, zakończenie]	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli uczeń ogranicza się do przepisania utworu (lub jego fragmentów), nie przyznaje się punktów za żadne kryterium.]

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. → bardzo dobry, 8 - 7 p. → dobry, 6 – 5 p. → dostateczny plus, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny opowiadania twórczego
(zredagowanego na podstawie zdarzeń przeżytych lub wymyślonych przez autora)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	1p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2p.
III	Przedstawienie przyczynowo – skutkowego toku wydarzeń	1p.
IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń]	1p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: wprowadzenie do wydarzeń, opis ich przebiegu, zakończenie]	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
IX	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VI, VII, VIII przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium 2 – 1 punkt.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VI i VIII.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 10 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

10 p. → bardzo dobry, 9 - 8 p. → dobry, 7 – 6 p. → dostateczny, 5 – 4 p. → dopuszczający, 0 p.– 3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny opowiadania twórczego z dialogiem
(zredagowanego na podstawie zdarzeń przeżytych lub wymyślonych przez autora)

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zgodność pracy z tematem	1p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2p.
III	Przedstawienie przyczynowo – skutkowego toku wydarzeń	1p.
IV	Obecność słownictwa dynamizującego tok opowiadania [nagromadzenie czasowników oraz stosowanie wyrazów wskazujących na następstwo zdarzeń]	1p.
V	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [zawiera: - wprowadzenie do wydarzeń - opis ich przebiegu - zakończenie]	1p.
VI	Poprawnie zapisany dialog [każda kolejna wypowiedź zapisana od nowej linii, od myślnika, wielką literą]	1p.
VII	Zachowanie właściwych proporcji między częścią narracyjną a dialogiem	1p.
VIII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
X	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
XI	Estetyka zapisu i uwzględnienie akapitów [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VIII, IX, X przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium 2 – 1 punkt.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VIII i X.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 12 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

12 p. → bardzo dobry, 11 - 10 p. → dobry, 9 – 8 – 7 p. → dostateczny, 6 – 5 p. → dopuszczający, 0 p. – 4 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny planu ramowego

[notatka w formie planu]

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wybór najistotniejszych wydarzeń (informacji)	0–2p.
II	Zapisanie wydarzeń w punktach	1p.
III	Zwięzłość, rzeczowość punktów	1p.
IV	Zapis w formie równoważników zdań [dopuszczalne nieliczne odstępstwa w zależności od liczby punktów]	1p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

9 p. → bardzo dobry, 8 - 7p. → dobry, 6 - 5p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny planu szczegółowego

[notatka w formie planu]

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Wybór i zapis najistotniejszych wydarzeń (informacji) w punktach	0–2p.
II	Uzupełnienie treści punktów podpunktami	1p.
III	Zwiężłość, rzeczowość punktów i podpunktów [podpunkty nie muszą pojawiać się przy każdym punkcie]	1p.
IV	Zapis w formie równoważników zdań [dopuszczalne nieliczne odstępstwa w zależności od liczby punktów i podpunktów]	1p.
V	Poprawność zapisu [konsekwencja w zastosowanym sposobie zapisu, np. 1. a) b)]	1p.
VI	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
IX	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 10 p. [bez żadnego błędu] → celujący,
10 p. → bardzo dobry, 9 – 8 p. → dobry, 7 – 6 p. → dostateczny, 5 – 4 p. → dopuszczający, 0 p.– 3 p. → niedostateczny

Kryteria oceny przepisu kulinarnego

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Realizacja tematu [podanie składników i sposobu postępowania z nimi]	1p.
II	Podanie prawdopodobnej ilości składników [dotyczy także wagi, objętości]	1p.
III	Zachowanie logicznego układu podawanych czynności dotyczących postępowania ze składnikami	1p.
IV	Rzeczowość i komunikatywność [pisanie w prosty sposób, zrozumiały dla każdego odbiorcy]	1p.
V	Konsekwencja użytych form czasowników [uczeń stosuje bezokoliczniki, formy trybu rozkazującego lub formy 1. osoby liczby mnogiej]	1p.
VI	Przejrzysty zapis [dwuczęściowy: - podanie składników - informacje o kolejności czynności]	1p.
VII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
VIII	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
X	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1–2 estetyczne skreślenia]	1p.

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VII i IX.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 10 p. [bez żadnego błędu] → celujący,
10 p. → bardzo dobry, 9 – 8 p. → dobry, 7 – 6 p. → dostateczny, 5 – 4 p. → dopuszczający, 0 p.– 3 p. → niedostateczny

Kryteria oceny sprawozdania

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Opowiadanie o wydarzeniach z punktu widzenia uczestnika bądź świadka	1p.
II	Rozwinięcie tematu	0–2p.
III	Stosowanie czasowników w czasie przeszłym (w liczbie pojedynczej lub mnogiej)	1p.
IV	Zamieszczenie informacji o miejscu, czasie i uczestnikach wydarzeń [punkt przyznajemy za podanie wszystkich informacji]	1p.
V	Stosowanie słownictwa informującego o kolejności wydarzeń (np. <i>później, potem, następnie...</i>)	1p.
VI	Ocena wydarzeń z punktu widzenia świadka bądź uczestnika (sformułowanie wrażeń, refleksji)	1p.
VII	Wypowiedź jest spójną, zamkniętą całością [w tym: zaznaczenie akapitami trójdzielności wypowiedzi]	1p.
VIII	Poprawność językowa [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
IX	Poprawność ortograficzna [dopuszczalne 2 błędy]	1p.
X	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalne 3 błędy]	1p.
XI	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 2–3 estetyczne skreślenie]	1p.

[Jeżeli praca liczy mniej niż połowę objętości określonej przez nauczyciela – za kryterium VIII, IX, X przyznaje się 0 punktów, zaś w kryterium 2 – 1 punkt.]

[Jeżeli uczeń nie wyznacza granicy zdań, nie przyznaje się punktów za kryteria VIII i X.]

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 12 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

12 p. → bardzo dobry, 11 – 10 p. → dobry, 9 – 8 p. → dostateczny, 7 – 6 p. → dopuszczający, 0 p.–5 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny wpisu do pamiętnika

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zapisanie wierszyka (aforyzmu, rymowanki)	1p.
II	Podpisanie wpisu	1p.
III	Umieszczenie daty	1p.
IV	Szata graficzna	0–2p.
V	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VI	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VII	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VIII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 9 p. → bardzo dobry, 8 – 7 p. → dobry, 6 – 5 p. → dostateczny, 4 p. → dopuszczający, 0 p.–3 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny zaproszenia

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Zamieszczenie informacji odpowiadających na pytania: 1. Kto? [podpis pod zaproszeniem] 2. Kogo? [informacje o adresacie] 3. Na co? [nazwa uroczystości, imprezy] 4. Kiedy? [dzień, miesiąc, rok, godzina] 5. Gdzie? [miejsce uroczystości, imprezy]	1p. 1p. 1p. 1p. 1p.
II	Zastosowanie charakterystycznego słownictwa [np. <i>uprzejmie/serdecznie zapraszam, mam zaszczyt/honor zaprosić, proszę o przybycie na...</i>]	1p.
III	Zwiężłość, rzeczowość oraz informacyjny charakter wypowiedzi	1p.
IV	Poprawność językowa [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
V	Poprawność ortograficzna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VI	Poprawność interpunkcyjna [dopuszczalny 1 błąd]	1p.
VII	Estetyka zapisu [czystość, czytelność zapisu] [dopuszczalne 1 estetyczne skreślenie]	1p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 11 p. [bez żadnego błędu] → celujący,

11 p. → bardzo dobry, 10 – 9 p. → dobry, 8 – 7 p. → dostateczny, 6 – 5p. → dopuszczający, 0 p. – 4 p. → niedostateczny.

Zasady oceniania dyktand

Każde dyktando poprzedzone jest przypomnieniem określonych zasad ortograficznych oraz opracowaniem określonego zestawu ortogramów.

Przyjmuje się następujące wymagania w zakresie umiejętności poprawnego pisania ortogramów opracowanych na lekcjach:

7, 8 błędów → dopuszczający

5, 6 błędów → dostateczny

3, 4 błędy → dobry

1, 2 błędy → bardzo dobry,

100 % ortogramów, całkowita poprawność interpunkcyjna → celujący.

Stopień błędu wpływa na ocenę. W przypadku błędu pierwszego stopnia obniża się ocenę o stopień za każdy kolejny błąd.

Kryteria oceny recytacji

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Znajomość tekstu [dwa nieznaczne błędy (w tym podpowiedzi nauczyciela) – 2 punkty; od 3 do 5 błędów – 1 punkt; liczne błędy, podpowiedzi wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną]	0–2p.
II	Wyraźne mówienie [uczeń jest słyszany i rozumiany]	1p.
III	Właściwe tempo mówienia [dostosowane do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; przestrzeganie znaków interpunkcyjnych]	1p.
IV	Wyraziste mówienie [uczeń dostosowuje sposób mówienia do sytuacji lirycznej ukazanej w wierszu; głosem wyraża uczucia, zaciekawia, wzrusza itp.]	0–2p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 6 p. → celujący, 5 p. → bardzo dobry, 4 p. → dobry, 3 p. → dostateczny, 2 p. → dopuszczający, 1 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny rysunkowych konkretyzacji utworów

Numer kryterium	Kryteria	Liczba punktów
I	Praca plastyczna jest realizacją podanego tematu	1p.
II	Związek pracy z tekstem [dopuszczalne, w zależności od stopnia trudności, 1–2 rozbieżności]	1p.
III	Oryginalność wyrażonej treści	1–2p.
IV	Oryginalność zastosowanej techniki [2 punkty przyznaje się, jeżeli uczeń do wykonania pracy użył innych materiałów niż kartka i kredki]	1–2p.

Propozycja przeliczenia punktów na oceny: 6 p. → celujący, 5 p. → bardzo dobry, 4 p. → dobry, 3 p. → dostateczny, 2 p. → dopuszczający, 1 p. → niedostateczny.

Kryteria oceny współpracy w grupie

Numer	Elementy współpracy podlegające punktowaniu	Liczba punktów
I	Ogólne zaangażowanie w pracę grupy	0–2p.
II	Bezpośredni wkład w realizację powierzonego zadania	0–2p.
III	Stopień wywiązania się z pełnionej funkcji	0–2p.
IV	Umiejętności współpracy z innymi	0–2p.
V	Rozumienie własnej sytuacji w grupie	0–2p.

Proponowana liczba przyznanych punktów i ich ocena: 9–10 punktów → „++”, 6–8 punktów → „+”, 4–5 punktów → „nic”, 0–3 punktów → „-”.